VIIKONVAIHDE

PERJANTAIVIERAS

Monikulttuurisuus ja monikulturismi

Kansanedustaja Olli Immonen (ps.) ei näe ongelmaa siinä, että mies itse (siis istuva kansanedustaja) pistää nettiin, Facebook-päivitykseensä, kuvan, miten poseeraa Eugen Schaumanin patsaalla yhdessä Suomen vastarintaliikkeen edustajien kanssa. Tämä vastarintaliike on uusnatsistinen järjestö, joka pyrkii yhteiskuntajärjestyksen kumoamiseen.

Jyväskylässä saman vastarintaliikkeen miehet pahoinpitelivät miehen puhtaasti ideologisista syistä. Lehtitietojen mukaan ympärillä olleet vastarintaliikeläiset videoivat pahoinpitelyn. Kyse on siis ideologisesta rikollisuudesta, jolla ylpeillään.

Sen sijaan kansanedustaja Immonen jakaa eräänä päivänä aamukuudelta Facebookissa päivityksen, jossa poliittisen retoriikan hehkuvimmalla kielellä puhuu englanniksi ilmiöstä ”monikulturismi”, joka hänen mielestään pyrkii länsimaisen ja suomalaisen yhteiskuntajärjestyksen kumoamiseen.

Katsotaanpa tätä ”monikulturismin” teemaa tarkemmin. Netissä on aiheesta paljon luettu artikkeli otsikolla monikulturismi. En pysty sanomaan, kuinka kauan se on siellä ollut. Artikkelin tyyli muistuttaa tyylikeinoiltaan ja yksityiskohdiltaan sitä, miten europarlamentaarikko Jussi Halla-aho (ps.) ilmaisee käsityksiään. Monikulturismi on artikkelin kirjoittajalle peitesana, joka todellisuudessa tarkoittaa ”islamisoitumista”. Sen yhteydessä on joukko linkkejä, muun muassa Gates of Vienna, jotka vievät suoraan joukkomurhaaja Anders Breivikin ajatusten juurille.

Kun Immonen julkisuudessa sanoo olevansa tietämätön Breivikin kirjoituksista, en suostu asiaa uskomaan. Retoriikassa on niin paljon samankaltaisuutta ja viimeisten aikojen taistelun sävyä. Netin monikulturismiartikkelin linkit puhuvat puolestaan. Voisiko kansanedustaja muka olla noin tietämätön asiassa, joka on häntä eniten kiinnostanut koko poliittisen uransa ajan?

Immonen ja osa perussuomalaisista sekoittavat ilmeisen tarkoituksella monikulttuurisuuden ja monikulturimismin. Se tehdään kuitenkin tavalla, josta aina voi livahtaa vapaaksi vastuusta.

Monikulttuurisuus on moniarvoisuutta ja sosiaalista monimuotoisuutta, jota maailma on täynnä. Esimerkiksi Suomessa kulttuuriimme kuuluvat suomen, ruotsin ja saamen kieli, luterilainen ja ortodoksinen uskonto sekä kaikki muut uskonnon harjoittamisen muodot.

Kulttuuriimme kuuluvat maakunta- ja heimoerot, romanit, tataarit, juutalaiset. Jos historiaa katsoo tuhansien vuosien taa, on Suomi ollut aina monikulttuurinen, hirvi- ja karhukulteista lähtien. Monikulttuurisuuteen voidaan myös lukea Kalifornian tapaan seksuaalivähemmistöjen alakulttuurit.

Monikulturismiksi kutsuttu ideologia sisältää Coca Colan ja HM:n kaltaisia mainonnan kuvastoja, menneiden vuosikymmenten utopistista uusvasemmistolaista multikultajattelua sekä yhtenä esimerkkinä sosiologi Stuart Hallin edustaman teorian identiteettien kirjavoitumisesta.

Mutta näiden täysin erillisten ja eriaikaisten ilmiöiden yhteen nivominen Suureksi Suomalaisuuden Uhkaksi on täysin keksittyä. Jos teemaa tosissaan halutaan käsitellä, puhutaan sitten globalisaatiosta ja ihmiskunnan yhdentymisestä.

Yhteiskuntajärjestyksemme perustuu yhteiskuntasopimukseen, jossa kukin kansa ja yksilö kehittävät kohtalolta saamansa lahjat suurimpaan mahdolliseen kukoistukseen. Se tarkoittaa, että ihmiset ovat tulevaisuudessa yhä enemmän yksilöitä, ovat siis yhä erilaisempia. Yksi tapa tuottaa yksilöllistä vaihtelua ja näitä hybridikansalaisia on se, että eri osakulttuureista tulevien vanhempien lapset yhdistävät kulttuuriperimänsä.

Suomalaisuus on siis tasavaltaista yhteiskuntajärjestystä. Ei kuviteltu yksi yhtenäiskulttuuri.

JUHA KUISMA on lempääläinen ympäristökirjailija.

KANSAN SUUSTA

Lintu vai kala

Ei pidä neuvoa lintua lentämään eikä sorsan poikaa uimaan, sanottiin Suistamolla.

Kuluneena kesänä sorsan pojat eivät ole uineet linnunmaidossa. Kesän aikana on hädin tuskin päästy kahdenkymmenen asteen paremmalle puolelle. Mutta väliäkö uimavesillä, jos on loma ja vapaa kuin taivaan lintu.

Ihmisten maailmassa joku voi olla outo tai harvinainen lintu. On pahan ilman lintua ja varhaista, madon löytävää lintua. On juoruilevia pikkulintuja ja oman pesän likaajia, keltanokkia ja siipirikkoja. Joku syö kuin lintu, jollakin on kanan aivot.

Untuvikon on syytä pysytellä kotikolossaan, mutta kun nuoren aikuisen siivet kantavat, hän lentää pesästä. Päämääränsä saavutettuaan hän laittaa sulan hattuunsa. Sulka hatun koristeena oli tavallinen vielä 60-luvulla.

Entisaikoina sulkia käytettiin kyninä. Kynän ja kynimisen taustalla on sama sana, kynä, joka merkitsi sulan onttoa keskisuonta.

Höyhenistään lintu tunnetaan. Mutta ei lintua ammuta höyhenien tähden, tiesi kansanmies Puumalasta, millä hän tarkoitti sitä, ettei neitoa naida vaatteiden takia.

Rumiin tamineisiin pukeutunutta ihmistä saatetaan verrata linnunpelättimeen.

Houkutuslintu puolestaan laittautuu esimerkiksi verkkosukkiin.

Kun ihmisestä ei tiedä, onko tämä lintu vai kala, viitataan pukeutumisen sijaan pikemminkin luonteenlaatuun.

TOPI LINJAMA

RAMI MARJAMÄKI

Sipi-Heikki Tapanilan huolella kunnostettu Husqvarna Cornette -mopo on vuodelta 1959. Jämsälästen Mopohöperöiden yksi jäsen kunnosti mopoa nelisen vuotta, osia kromautettiin ja pyydystettiin oikeanlaista ketjunsuojuksen palaa.

Laikkumätästetty kuusentaimikko heinittyy sateisena kesänä sellaista vauhtia, että Sipi-Heikki Tapanila nousee traktoriin ja lähtee suorimaan taimia aina, kun aikaa on.

IRTIOTTOJA

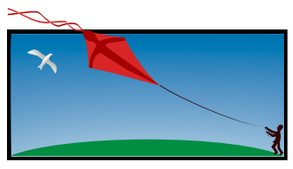

MT:n kesäsarjassa seurataan, miten ihmiset irrottautuvat arkisesta aherruksesta.

LAJIT

Huimaa menoa ja arvokkuutta

Suomen Mieskuoroliitossa on jäsenkuoroja yli 120.
Suomen laulajain ja soittajain liitto Sulasolin arvion mukaan Suomessa on noin 3000 kuoroa lapsikuoroista sekakuoroihin.
Rekisteröimättömiä kuoroja on paljon. Niistä saa tietoa kuntien kulttuuritoimistoista.
Ohjelmisto voi olla mitä vain, klassista, hengellistä, huumoria, viihdettä, rockia tai kokeellista musiikkia.
Laulaa voidaan yksi- tai moniäänisesti, ilman säestystä, bändin tai orkesterin kanssa tai vaikka huutaen, kuten Mieskuoro Huutajat.
Moottoripyöriä on Suomessa rekisteröity noin 260 000 ja mopoja noin 300 000. Harrastustavat vaihtelevat endurokilpailuista hyötyajoon asti.

Lypsyltä kruisailemaan tai laulamaan

Lypsykarjatilan isäntä irrottautuu töistä mieskuoron harjoituksissa. Siellä ei voi ajatella muuta kuin laulamista. Kavereiden kanssa voi myös lähteä mopolla rennosti kruisailemaan.

Aluksi kuorolaise avaavat äänen. Mi-mo-mi-mo-mi-mo painuu yhä alemmaksi ja kiipeää yhä ylemmäksi. Flyygelin ääressä kuoronjohtaja Olli Santa.

KUHMOINEN (MT)
Tiistaisin **Sipi-Heikki Tapanila** hoitaa iltalypsyn tavallista aikaisemmin. Kello 18 lähtee kimppakyyti Kuhmoisten mieskuoron harjoituksiin.

”Maanantaisin on vielä kvartettiharkat”, Tapanila sanoo.

Tapanilan tila on Tehin kylän toinen kantatila, yli 300 vuotta vanha.

”Minulla tuli juuri täyteen 30 vuotta isännyyttä. Ja 30 vuotta olen laulanut kuorossakin.”

Musiikkia ja moottoreita

Kaveri houkutteli Tapanilan kuoroon maatalousoppilaitoksen jälkeen. Tapanila on aina harrastanut musiikkia; soittanut pianoa ja tämmännyt harmonilla pelimanneissa. 1970-luvulla hän soitti rumpuja rokkibändissä.

Hirvenmetsästystä sekä moottoripyöräilyä, kruisailua kavereiden kanssa, Tapanila harrastaa myös. Tansseissa käytiin mopolla heti kun ikä riitti.

”Myin juuri Intruder Custom -moottoripyöräni”, Tapanila sanoo.

”Jahtikavereilla on vanhoja Jawoja, ehkä hankin vielä joskus sellaisen.”

Nyt Tapanila ajelee juuri entisöidyllä vuoden 1959 mopolla.

Laulaminen on hermolepoa

”Laulaminen on tosi kivaa hommaa”, Tapanila sanoo. ”Vaikkei oikein jaksaisi lähteä töiden jälkeen, laulaessa ei voi ajatella mitään muuta.”

Rehunteko, navetta ja metsätyöt pitävät kiireisenä.

”Emäntä on tilan ulkopuolella töissä, joten minä pyöritän maatilaa yksin”, Tapanila toteaa.

Vapaa-aikanakin tuntuu siltä kuin olisi pahanteossa, jos kotona heittää pitkäkseen sänkyyn. Tekemättömiä töitä olisi vaikka kuinka.

”Laulaessa voi keskittyä ja olla samanaikaisesti rento”, Tapanila kuvailee.

Neliääninen mieskuoro

Kuhmoisten mieskuoro laulaa neliäänisesti, joskus jopa 8-äänisesti. Kun yhden äänen laulajat harjoittelevat, muut ovat hiljaa.

”Kahvilla sitten höpötetään”, Tapanila sanoo.

Jokaisen äänen stemma, melodinen linja, harjoitellaan erikseen. Sitten kun sujuu, harjoitellaan kaikki äänet yhdessä.

”Kun kakkostenori laulaa omaa stemmaansa, kappaletta ei välttämättä tunnista kuin sanoista”, Tapanila selittää. ”Se on vaikein stemma.”

Ykköstenori laulaa yleensä laulun melodiaa. Kakkosbasso laulaa matalimpia perusääniä, ykkösbasso väliääniä.

”Kakkosbasso on helppo ääni, jos vain laulaja pääsee niin alas”, Tapanila kertoo. ”Olen tykännyt laulaa kakkosbassoa, vaikka ehkä ykkösbassossa olisi helpompi saada voimaa ääneen.”

Äänet soivat yhteen

Kun kaikki äänet laulavat yhdessä omia stemmojaan, laulu soi harmonisesti väreillen. Lisäksi voi olla soolopätkiä. On lautalla pienoinen kahvila -laulussa joka äänelle on oma soolo.

”Hinkataan niin kauan, että taipuu”, Tapanila kertoo. ”Harva meistä pystyy laulamaan nuoteista suoraan, mutta kaikki pystyvät seuraamaan nuoteista.”

Jonkin verran Tapanila harjoittelee stemmaa myös kotona sähköpianon kanssa.

”On helpompi laulaa ilman nuotteja”, Tapanila kertoo.

”Kun laulu osataan ulkoa, voidaan katsoa yleisöä.”

Seinänvierus tai nurkka ovat usein hyviä paikkoja laulaa. Kaikua pitäisi olla sopivasti.

Tapanila laulaa myös mieskuoron jäsenistä kootussa Kvartsett-kvartetissa.

Pienessä porukassa laulajat kuulevat toisensa kunnolla seisomalla hevosenkenkäasetelmana. Silloin pystyy virittämään ääntä, niin että laulu soi vielä paremmin.

Porukka tekee ja vitsailee

Tapanila toimii myös kuoron puheenjohtajana. Asiat tehdään porukalla, puheenjohtaja huolehtii, että kaikki sujuu.

Kuorolaisten ikä vaihtelee viidestäkymmenestä yli kahdeksaankymmeneen vuoteen.

”Olemme suunnitelleet teemavanhainkotia kuorolaulajille”, Tapanila virnistää.

”Olisimme samalla vuodeosastolla ja laulaisimme. Yleensä kuorolaiset kyllä elävät hyväkuntoisina vanhoiksi ja kaatuvat saappaat jalassa.”

Kuoro esittää paljon mieskuorojen perusohjelmistoa. Oma laulukin sillä on. Kuoronjohtaja **Olli Santa** tekee uusiakin sovituksia.

On itsenäisyyspäivän juhla, jouluaaton kierros, vappumatinea sekä syntymäpäivillä, hautajaisissa ja muissa tilaisuuksissa laulamista.

Seuraavaksi kuoro lähtee Viron-kiertueelle. Mukaan tulee kymmenen henkeä Jämsästä vahvistukseksi.

Virossa on käyty muutaman vuoden välein. Joskus on päästävä reissuunkin.

”Kyllä otti päähän kun rehunteko alkoi, enkä päässyt kuoron Saksan-reissulle mukaan”, Tapanila sanoo.

Hauska porukka on tärkeä osa kuorolaulua. Kuorossa ei puhuta politiikkaa eikä uskontoa.

Miehet nauravat ja vitsailevat yhdessä.

”Aiempi kuoronjohtajamme saattoi soittaa pianoa, pysäyttää äkkiä: ’Hei pojat, oletteko kuulleet tätä?’”

REA PELTOLA